

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

**«КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТА РЕЛІГІЄЗНАВСТВО
З ЕЛЕМЕНТАМИ ЕТИКИ ТА ЕСТЕТИКИ»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань № 07 «*Еправління і
адміністрування*»

Код та найменування спеціальності № 075 «*Маркетинг*»

Освітньо-професійна програма «*Маркетинг та Digital-комунікації*»

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності № 075 «*Маркетинг*»

« » 20 *р. протокол №* .

Реєстраційний номер в навчальному відділі НЦООП

1. Загальна інформація

Кафедра: [Філософії і права](#)
Викладач: Тодорова Світлана Миколаївна, доцент кафедри філософії і права, кандидат філософських наук

Контакти:

Профайл [Профайл викладача](#)
sfpkafedra@gmail.com, 048-7124061

Освітній компонент викладається на 1 курсі у 1 семестрі

Кількість: кредитів - 3, годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	36	18	18
заочна	14	8	6
Самостійна робота, годин	Денна – 54		Заочна – 76

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Культурологія» є важливою для формування знань студентів про сутність культури як форми людської діяльності, її різновиди та історико-типологічні ознаки, її роль у формуванні особистості та розвитку суспільства, політичної культури та гуманістичного мислення, прищеплення навичок наукового аналізу, спрямованого на забезпечення самостійного осмислення закономірностей історичного розвитку. Не існує загальноприйнятого поняття слова «культура». «У широкому розумінні цього слова – писав видатний український культуролог Дмитро Антонович,- культурою вважають все, що має людина чи громада людей не від природи, а вже від власного розуму і власної творчості, як в царині матеріальній, так і духовній, в царині громадського життя, звичаїв та побуту»

Освітній компонент «Культурологія» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент «Філософії», «Політології», «Соціології»

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту – оволодіння основними зарубіжними і вітчизняними культурологічними концепціями, а також аналіз національних культур у їхньому взаємозв'язку. Оволодіти основними термінами і поняттями української та зарубіжної культурології, набути знання про головні вітчизняні та світові концепції, визначати спільні та відмінні риси між різними культурами в міжкультурному світовому діалозі, використовуючи компаративний метод. В результаті оволодіння ОК «Культурології» студенти повинні: **знати:** основні поняття української та зарубіжної культурології; теоретичні та методологічні основи предмета; головні проблеми вітчизняних і світових культурологічних досліджень; взаємозв'язок культурних і природних явищ; співвідношення культури та цивілізації; сутність динаміки культури, культурних орієнтирів, феноменів масовості та елітарності в культурі; сутність культурного діалогу між українською національною та зарубіжною культурами; **вміти:** володіти головними культурологічними поняттями; орієнтуватись в основних культурологічних концепціях і напрямках; логічно аналізувати культурні процеси в розвитку націй, особливо стосовно українського етнонаціонального культурного процесу; самостійно робити висновки і узагальнення з провідних культурологічних проблем.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 075 «Маркетинг»](#) та освітньо-професійній програмі [«Маркетинг та digital-комунікації»](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК6.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- ЗК7.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК8.** Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК9.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК3.** Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.
- СК7.** Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.
- СК11.** Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.
- СК12.** Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.

Програмні результати навчання:

- ПРН2.** Аналізувати і прогнозувати ринкові явища і процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.
- ПРН4.** Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного та методичного інструментарію.
- ПРН7.** Використовувати цифрові та інформаційні технології, а також програмні продукти, необхідні для належного провадження маркетингової діяльності та практичного застосування маркетингового інструментарію.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних занять

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. «ПРЕДМЕТ І СУТНІСТЬ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ»			
1	Культура як предмет культурології. а) Дати визначення поняття «культура», введеного в науковий обіг Е.Тейлором (за працею «Первісна культура» б) Прослідкувати розвиток терміну «культура» в історії: античність, Середньовіччя, Ренесанс, Новий час, Просвітництво, модерн та постмодерн. в) Розглянути взаємозв'язок “культури» та «цивілізації».	2	1

2	Сутність культурологічного знання. а) Розкрити походження та доти визначення терміну «культурологія» згідно з культурологічною концепцією Л.Уайта. б) Дослідити взаємозв'язок етнографії, релігієзнавства, мистецтвознавства, історії науки і техніки, етики, естетики в структурі культурологічного знання. в) Охарактеризувати функції культурології: пізнавальну, світоглядну, методологічну, виховну.	2	1
3	Культурологія та глобальні проблеми людства на рубежі ХХІ ст. а) Розкрити актуальні проблеми вивчення культурології в Україні. б) Визначити національний розвиток культурологічної думки в умовах світової глобалізації.	2	1
Разом за змістовний модуль 1:		6	3
Змістовний модуль 2. «ОСНОВНІ ЗАРУБІЖНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ КОНЦЕПЦІЇ»			
4	Основні напрями зарубіжної культурологічної думки ХІХ - ХХ ст. а) Назвати та охарактеризувати еволюціоністські концепції культури в світовій культурологічній думці. б) Критика еволюціоністських культурологічних концепцій Пітірімом Сорокінім. в) Розкрити ідею циклічного розвитку культури Макса Вебера.	2	1
5	Антропологічний характер культурології модерну та постмодерну. а) Розкрити основні ідеї концепції культурної антропології Л.Уайта. б) Визначити представників і сутність структурно-функціонального напрямку у світовій культурології. в) Розкрити сутність гри, як першоджерела культури в концепції Й.Гейзінга. г) Розкрити дегуманізацію культури.	2	1
6	Проблема культури у фрейдизмі та неофрейдизмі. а) Розкрити роль людських потреб у культурологічній концепції Е.Фрома. б) Аналітична психологія К.Юнга та колективне несвідоме: розглянути сутність і визначити психологічні типи. в) Глибина психології А.Адлера: розглянути сутність творчої сили індивідуальної психології.	2	1
7	«Символічні» концепції культури. а) Визначення поняття «канон» згідно з культурологічною концепцією Е.Кассіра. б) Розкрити сутність структурної антропології К.Леві-Стросса.	2	1
8	Екзистенціалістські інтерпретації культури. а) Характеристика значення «осі світової історії» Карла Ясперса у світовому та національному культурному розвитку. б) Розкриття проблеми культурного світу в екзистенційній онтології Мартіна Гайдеггера. в) Проблема людини в культурологічній концепції Альбера Камю.	4	1
Разом за змістовний модуль 2:		12	5
Разом за ОК:		18	8

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Моральний характер культури та її теологічне розуміння. а) Феномен секуляризації та релігійної віри в концепції П.Тілліха. б) Сутність співвідношення «людина – техніка». в) Розкриття основних культурологічних ідей епохи постмодернізму, втілені в роботах Г.Гессе. г) Характеристика культурологічних пошуків А.Печчеї в умовах глобалізації.	4	1
2	Культура в контексті вчення про космопланетарний феномен людини. а) Визначення понять «біосфера» та «неосфера». б) Характеристика ідей сталого розвитку в контексті екологічних проблем. в) Розкриття сутності християнського еволюціонізму П.Тейяра де Шардена.	4	1
3	Особливості формування та розвитку культурологічної думки в Україні. а) Проблеми культури в філософській спадщині Київської Русі (Іларіон Київський, Володимир Мономах). б) Символічна інтерпретація культури у філософії Григорія Сковороди. в) Культурологічна думка в Києво-Могилянській академії.	5	1
4	Становлення української культурологічної думки в XIX-XX ст. а) Культурологічна спадщина П.Куліша, М.Костомарова. б) Фольклор як джерело національної культури в працях І.Нечуя-Левицького. в) Культурологічна концепція М.Драгоманова. г) Іван Франко: вироблення цілісної концепції української культури. д) Послідовність викладу історії української культури в працях М.Грушевського. е) Концепція культури Д.Донцова. є) Культурологічні погляди М.Хвильового. ж) І.Огієнко та І.Крип'якевич як теоретики та історики української культури. з) Культурологічні дослідження Д.Антоновича, Д.Дорошенка, Д.Чижевського, Є.Маланюка, М.Семчишина.	5	3
Всього за ОК:		18	6

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Написання реферату з теми: Становлення української культурологічної думки в XIX-XX ст. 1. Фольклор як джерело національної культури в працях І.Нечуя-Левицького. 2. Послідовність викладу історії української культури в працях М.Грушевського.	14	26
2	Підготовка бізнес-плану з теми: Культурологія та глобальні проблеми людства на рубежі XXI ст. 1. Актуальні проблеми вивчення культурології в Україні.	20	26

	2. Національний розвиток культурологічної думки в умовах світової глобалізації.		
3	<i>Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді:</i> 1. Проблеми культури в філософській спадщині Київської Русі (Іларіон Київський, Володимир Мономах). 2. Символічна інтерпретація культури у філософії Григорія Сковороди. 3. Іван Франко: вироблення цілісної концепції української культури. 4. Взаємозв'язок етнографії, релігієзнавства, мистецтвознавства, історії науки і техніки, етики, естетики в структурі культурологічного знання.	20	24
Всього за ОК:		54	76

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- *письмові контрольні роботи за окремими темами або модульні контрольні роботи;*
- *тестування знань здобувачів з певних тем або з певних окремих питань ОК;*
- *виконання і захист практичних/лабораторних робіт;*
- *усне опитування;*
- *тощо.*

Підсумковий контроль – **диференційований залік.**

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	денна	заочна
Змістовний модуль 1. «ПРЕДМЕТ І СУТНІСТЬ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ»		
Лекційний курс *	5	3
Практичні роботи*	6	2
Самостійна робота*	19	25
Тестування*	20	20
Всього за змістовний модуль 1	50	
Змістовний модуль 2. «ОСНОВНІ ЗАРУБІЖНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ КОНЦЕПЦІЇ»		
Лекційний курс *	5	3
Практичні роботи*	8	4
Самостійна робота *	16	23
Тестування*	20	20
Всього за змістовний модуль 2	50	
Всього	100	

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Підсумковий контроль – диференційований залік

Контрольні заходи під час лекційного курсу (в межах одного змістовного модулю)

Бали		Критерії оцінювання	Оцінка
денна	заочна		
4,5-5,0	2,5-3,0	Демонструються глибокі знання, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру	відмінно
4,0-4,4	2,0-2,4	Демонструються децю обмежені знання навчального матеріалу, допускаються окремі несуттєві помилки й неточності	дуже добре
3,5-3,9	1,5-1,9	Демонструються при відповідях неточності, незначні помилки	добре
2,1-3,4	1,0-1,4	Демонструються неповні відповіді, допущені неточності, помилки, не виявлено самостійності в судженнях	достатньо
0	0	Не приймає участі в обговоренні лекційного матеріалу	незадовільно

Практичні роботи (оцінювання однієї роботи) для денної та заочної форм навчання

1,5 - 2 балів	На практичному занятті надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
1,2 - 1,4 балів	На практичному занятті при відповіді допущені неточності	дуже добре
1,1 – 1,3 балів	На практичному занятті відповіді неповні, допущені помилки	добре
1,0 – 1,2 балів	На практичному занятті відповіді неповні, допущені грубі помилки	достатньо
0	На практичному занятті дані незадовільні відповіді	незадовільно

Тестування:

18,0-20,0	90 - 100 % правильних відповідей	відмінно
15,0-17,0	74 – 89% правильних відповідей	дуже добре
11,0-14,0	60 – 73% правильних відповідей	добре
5,0-10,0	35 – 59 % правильних відповідей	достатньо
0-4,9	0-35 % правильних відповідей	незадовільно

Самостійна робота:

Самостійна робота					
Бали					
денна		заочна			
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ1	ЗМ2		
18,0-19,0	15,0-16,0	23,0-0,25	21,0-23,0	Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно

14,0-17,0	13,0-14,0	18,0-22,0	18,0-20,0	Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
9,0-13,0	9,0-12,0	10,0-17,0	10,0-17,0	Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
4,0-8,0	4,0-8,0	4,0-9,0	4,0-9,0	Самостійна робота відпрацьована, відповіді не достатні, допущені помилки	достатньо
0-3,9	0-3,9	0-3,9	0-3,9	Самостійна робота не відпрацьована, дані незадовільні відповіді	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, мозговий штурм, проєктний метод), тренінг, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, складання планової та звітної документації, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогії, оцінка, ілюстрація тощо), складання скетчів за темами лекцій, реферування, конспектування)

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

Примітка: Вимоги до переліку основної літератури

1. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни "Культурологія та релігієзнавство" [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх спец. та форм навчання / С. М. Тодорова, Г. А. Шевченко, Ю. М. Мельник ; відп. за вип. А. О. Соловей ; Каф. соціології, філософії і права. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — Електрон. текст. дані: 37 с. Посилання на електронний ресурс: <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT-cnv.BibRecord.165831>
2. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з дисципліни "Культурологія" [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх спец. ден. та заоч. форм навчання / С. М. Тодорова, Г. А. Шевченко ; відп. за вип. А. О. Соловей ; Каф. соціології, філософії і права. — Одеса : ОНАХТ, 2021. — Електрон. текст. дані: 32 с. Посилання на електронний ресурс: <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1708148>
3. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни "Культурологія" [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх спец. ден. та заоч. форм навчання / С. М. Тодорова, Г. А. Шевченко, Ю. М. Мельник ; за ред. С. М. Тодорової ; відп. за вип. А. О. Соловей ; Каф. соціології, філософії і права. — Одеса : ОНАХТ, 2020. — Електрон. текст. дані: 26 с. Посилання на електронний ресурс: <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1302695>
4. Конспект лекцій з дисципліни "Культурологія" [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх спец. ден. та заоч. форм навчання / Ю. М. Мельник, С. М. Тодорова, Г. А.

Шевченко ; відп. за вип. А. О. Соловей ; Каф.соціології, філософії та права. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — Електрон. текст. дані: 48 с. Посилання на електронний ресурс: <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.166693>

5. Конспект лекцій з дисципліни "Культурологія та релігієзнавство" [Електронний ресурс] : для бакалаврів усіх спец. та форм навчання / Г. А. Шевченко, С. М. Тодорова, Ю. М. Мельник ; відп. за вип. А. О. Соловей ; за ред. Г. А. Шевченко ; Каф. соціології, філософії та права. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — Електрон. текст. дані: 66 с.
Посилання на електронний ресурс: <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.165040>

9.Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#)

Викладач

/ПІДПИСАНО/

Світлана ТОДОРОВА

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри Філософії і права

Протокол від « » _____ 2023 р. № ____

Завідувач кафедри

/ПІДПИСАНО/

Володимир ЛАГОДІЄНКО

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП *Маркетинг та Digital-комунікації*
доцент кафедри МПіТ

/ПІДПИСАНО/

Рафаела ЗНАЧЕК